

8

LETNIK XXIV.
1977 - 1978

Galeb

Mladinska revija

VSEBINA

Vlado Firm: Vratolomne dogodivščine	
Matička in njegovega strička . . .	201
Valentin Polanšek: Učenčeva zaposle-	
nost . . .	205
Danilo Gorinšek: Pedenj mož . . .	205
Kotiček za najmlajše: Vera Poljšak:	
Moje živali . . .	206
Pokrivala . . .	207
Kajetan Kovič: Potovanje . . .	208
Valentin Polanšek: Paglavec . . .	209
Neža Maurer: Poletna družina . . .	211
Vojan T. Arhar: Čuk . . .	211
Afriška pravljica: Žabjak in slon . . .	212
Neža Maurer: Oglas v časopisu dne	
25. maja . . .	213
Osem novih platnic za Galeb . . .	214
Vojan T. Arhar: Let na luno . . .	215
Danilo Gorinšek: Kolo . . .	216
Zanimivosti . . .	217
Neža Maurer: Pohod . . .	218
Zdravko Omerza: Ribica . . .	218
Slike iz narave: Črnovratni ponirek,	
Ekvatorialni brkatec . . .	219
Šport: Ivan Furlanič - Mario Sušteršič:	
Na Triglav! . . .	220
Novosti na knjižni polici: Lojze Abram:	
Tri lepe, zabavne knjige . . .	221
Vojan T. Arhar: Marsovci zemljanom	
Danilo Gorinšek: Težak račun . . .	223
Črtomir Šinkovec: Za otroke, ki lažejo	
Vojan T. Arhar: Sanje . . .	224
Šolarji pišejo . . .	225
Marijan Brecelj: Polžek in fantek . . .	227
Fran Roš: Gugalnica . . .	228
Zapojmo veselo: Čebelica . . .	230
Urednikova pošta . . .	232

Ilustracije za 8. številko Galeba so naredili: Marjanca Jemec - Božič (str. 210, 211, 222); Marjeta Cvetko (str. 224); Robert Hlavaty (str. 2.1, 218, 228); Leon Koporc (str. 227); Božo Kos (str. 205, 213, 216); Jasna Merkù (str. 218); Š.P. (str. 201-204); Jelka Reichman (str. 208, 215, 223, 224); Bine Rogelj (str. 205); Magda Tavčar (str. 206, 207, 212).

Priloga: Miramarski grad - besedilo in slike: Lojze Abram; Ščedenski etnografski muzej - besedilo: Dušan Jakomin, slike Lojze Abram.

LETNIK XXIV. MAJ 1978 ŠTEV. 8

Mesečnik (8 številok)

Izdaja:

Založništvo
tržaškega
tiska, Trst

Glavni urednik:

Lojze Abram

Odgovorni urednik:

Albin Bubnič

Uredništvo in uprava:

Ul. G. Amendola 12
34134 Trst - Tel. 41 55 34

Tiska:

Graphart, Trst, tel. 77 21 51

Naslovna stran:

Anastazija Korsič
2. A r. srednja š. SV. IVAN

Posamezna številka:

400 lir

Letna naročnina:

3.000 lir

Galeb je registriran na sodišču v
Trstu pod številko 158 od 3.5.1954

Galeb je včlanjen v
zvezo periodičnega ti-
ska USPI (Un. Stam-
pa Periodica Italiana)

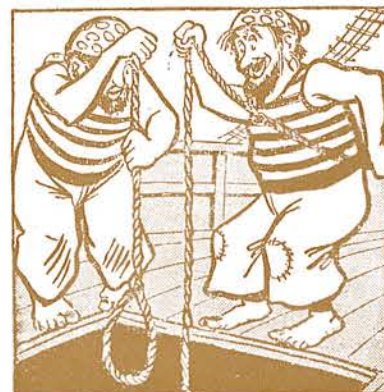
Vlado Firm

Ilustr.: Š. P.

Vratolomne dogodivščine Matička in njegovega strička

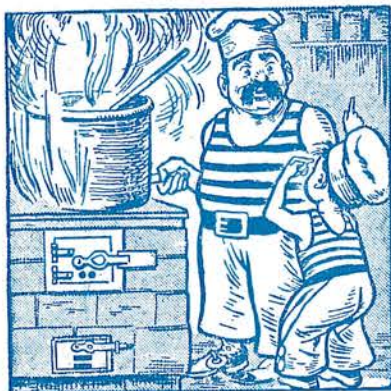
94. Kaj čudno družbo delal je ubogemu
zdaj stričku, kdo temu bi se še smejal in rogal pač
Matičku?
Neroden njun je položaj, ker v sodih
sta ujeta, Matiček krili z rokama, stric z nogama
opleta.
Na krovu je nastal preplah, ju treba
je rešiti,
iz luknje temne brž oba kako ven
potegniti?

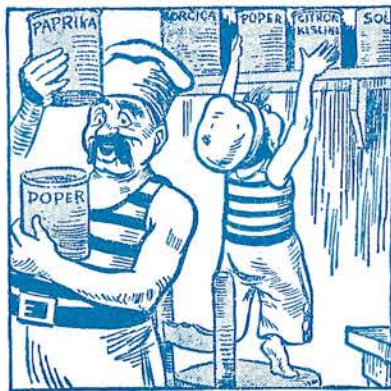
95. »Presneto, kakšen direndaj je res na
ladji z njima!«
se kapitan na moč jezi, nervozno z
glavo kima.
Na krovu skličejo posvet, že padajo
povelja,
rešiti reveža oba je vse največja želja.
Debele vzamejo vrvi, začne se
reševanje,
stoji ob luknji kapitan, ves kolektiv
tam zbran je.

96. S težavo ju izvlečejo, kot kaj bi ju
uklenilo,
vrvi že skoraj pokajo, uporabijo vso
silo.
Aha, posrečilo se je, sta že spet med
mornarji!
Le kdo ju je imel v rokah, menda ne
pleskarji?
»Obleko« novo je dobil stric — črno,
iz katrana,
Matičku snežno bela »obleka« je
izbrana.

97. Dovolj zabave je bilo za gusarje tam zbrane, ki zbijali na njun račun so šale neugnane. Naredil red je kapitan, ukazal ju umiti, nato nagnal takoj oba, naj gresta se spočiti. Odredil delo jima je, koristno in prijetno, stric novi kuhar je postal, Matiček streže spretno.

98. Zaloga v kuhinji bila bogata je, velika, stric hoče se izkazati, kaj njega je odlika. Izbira težka res ni zanj, da dobro jed pripravi, potrudi on se na vso moč, jedilni list sestavi. Začimbe mnogo imata, sol, poper in maščobe, za slastno juho kot nalašč so dobre, suhe gobe.

99. Posadka kaj velika je, bo dosti zvrhan lonec? Ni časa dosti na pretek, zdaj, zdaj zapoje zvonec. Tam na štedilniku vse vre, cvrčči, lepo se kuha, prikuha prav lepo diši, je že gotova juha. Še malo popra, paprike in hrana bo gotova, ki spretno jo pripravila sta kuharja že novo.

100. Na krovu zvonec zazvoni, posadka prikoraka, na mizi pa kosilo toplo jo že čaka. »Kaj dobrega sta skuhala, ta poniglavca naša?« poizkusi z žlico kapitan in radovedno vpraša. A že grizljaj se zaleti mu v grlu, močno kiha, solze mu silijo iz oči, lovi zrak, težko diha.

101. »Kaj vrag je zmešal kuharja, da skuhal tako jed je, to delo ni nobeno več, nesramno je početje. Pokažem jima, kdo sem jaz, ne bosta se igrala, to šalo preneumno drago bosta plačala!« zavpije z jezo kapitan, požene se za njima, napravi pa le en korak, moči nobene nima.

102. Matiček, striček sta ušla brž iz nevarne srede, napravila sta res dovolj pač gusarjem že zmede. Revolver zgrabi kapitan, ju hoče pokončati, junaka naša pa veselo se smejeta za vrati. A, joj! Zadel svetilko je, se petrolej razlije in plamen v skladišče municije se vije.

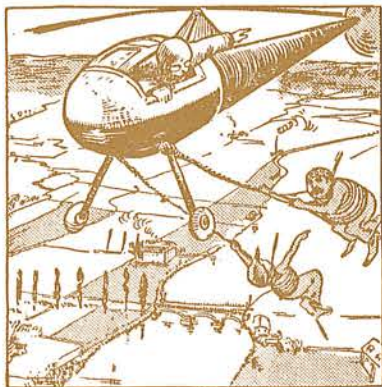
103. Na krov sta pobegnila in vmes premišljevala — saj znašla sta se v stiski — kam bi se pač podala? »Le čudež naju reši iz nevarnosti preteče,« zdihuje zdaj Matiček, na jambor strica vleče. Za njima gusarji hite, da bi ju kaznovali, in jezno žugajo s pestmi, vihtijo vsi z bodali.

104. Brž, brž odtod, ni časa več! A kam, ko ni pomoči? Tedaj veselo vzklikne stric, zavriska in poskoči: Matiček, glej aeroplan! Le ta nama pomore!« Razveselita se oba, v njem iščeta opore. Brž zgrabila sta vrvi, se trdno oklenila in v zadnjem se trenutku nevarnosti rešila.

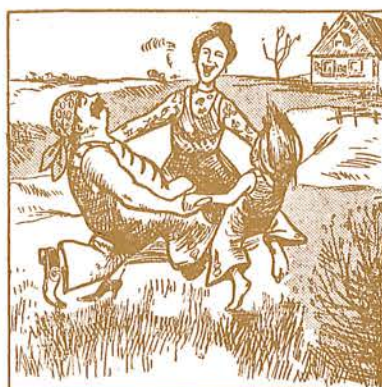
105. Komaj odnesla sta peté, močno je zagrmelo, skladišče za municijo od ognja se je vnelo. Že ladja cela v zrak zleti, jo velik dim zakrije, na krovu pa obupana posadka roke vije. Aeroplan z junakoma nad ladjo v zraku plove in v daljo se namenil je, na pot v kraje nove.

106. Moč domotožja večja je, kot pustolovske želje, zato pilota prosita, naj ju domov popelje. »Če je tako, pa pojdemo!« pilot takoj soglašja. »Povejta le, kje sta doma?« ju radovedno vpraša. »Trnovo je prav znano predmestje v Ljubljani, slovi po zelenjavi, solati res izbrani.«

107. Matiček brž pojasni mu in striček pritrjuje, v željnem pričakovanju srce mu poskakuje. Kar pod seboj zagledata že hribočke in doline, v daljavi ju pozdravljajo obrisi domovine. Oj, Krim je tam, Ljublanica in pa močvirno Barje, Ljubljana koplje v žarkih jutranje se zarje.

108. Hop, skok in bumf! Na tla sta zviška priletela, pilotu se zahvaliti še časa nista imela. Pred hišico domačo napravita kozolce, a v travi sta samo obtolkla si komolce. Vesela prihitela brž še tetka je Polonca, in naša zdaj je zgodbica srečno prišla do konca.

Valentin Polanšek

Ilustr.: Bine Rogelj

Učenčeva zaposlenost

Delovni čas je pri nas prijetno prekinjen prosti čas.

Na počitnice in proste dni so razdeljene pobalinske skrbi.

Čez praznike in nedelje si porazdelimo dopustniško veselje.

Tako skoz leto, uživaško sešeteto, brezposeln čas je za nas!

Danilo Gorinšek

Ilustr.: Božo Kos

PEDENJ MOŽ

V pravo šolo še ne gre, a pisati že zna seveda, več črk pozna ta pedenj mož, kot jih ima vsa abeceda...

Vsak zid popiše, vsak papir, različnih črk je na stotine in še zvečer, ko skoro spi, ga pisanje prav nič ne mine...

Njegove črke tanke so, visoke, nizke in debele, nekatere so prelomljene, a druge zopet čisto cele...

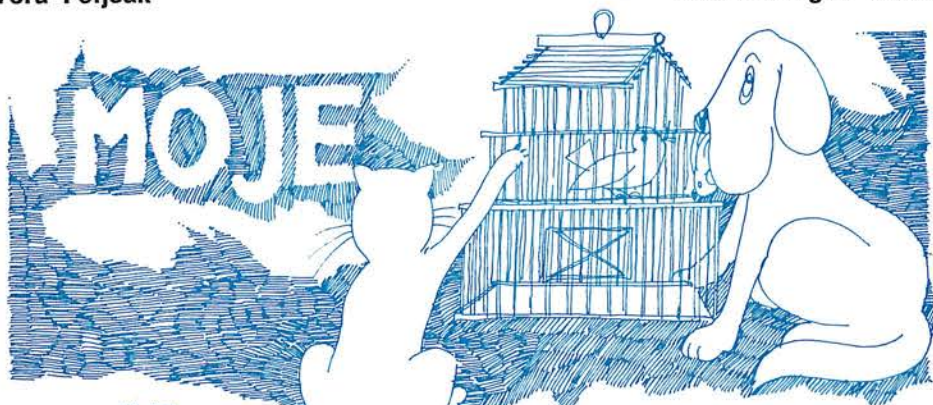
Mogoče kdo poreče zdaj, da temu reče se »čečkati«, ker piše res ta pedenj mož, a kdo te črke zna prebrati?

Kotiček za najmlajše

Vera Poljšak

Ilustr.: Magda Tavčar

MOJA JE ČRNA IN
ZELO RADA . MOJ
IMA ZELO RAD. VEČKRAT
PA JO . TEDAJ SE
ZATEČE NA .
IMAM TUDI . TA JE V .
KO SEM DOMA, VESELO
IN SO MOJI
PRIJATELJI.

POKRIVALA

Poveži osebe z odgovarjajočim pokrivalom. Potem jih tudi pobarvaj.

POTOVANJE

Račka gre na potovanje,
tista račka bosotačka,
ki se vode ne boji
in doma po banji plava,
tista račka klepetava
pravi, da na morje gre.
Sama? — Sama pa že ne.

Muca gre na potovanje,
tista muca črnolaka,
ki ves dan na peči spi,
tista muca, ki nagaja,
kadar pleše ringaraja,
pravi, da na morje gre.
Sama? — Sama pa že ne.

Kuža pojde, zajček pojde
in še tista punčka Pika,
ki z očmi lepo mežika,
noče več doma ostati,
hoče brž odpotovati.
Pravi, da na morje gre.
Sama? — Sama pa že ne.

PAGLAVEC

Fant je bil iste starosti kot Nužek. Bil pa je porednež, ki ga je hitro vse spoznalo, četudi je prihajal kvečjemu dvakrat na leto na kmete. Doma je bil iz trga.

Nekdo ga je ozmerjal s paglavcem — in tako se ga je prijel ta vzdevek. Nihče ga ni poznal pod njegovim pravim imenom.

Ko ga je Nužek prvič srečal, se je najprej veselil, češ, zdaj bom imel vsaj nekoga, s katerim se bova igrala in morda tudi skupaj pasla. Zakaj pri Javorču, kjer je bil Nužek za pastirja — in kamor je tudi prihajal Paglavc na počitnice — ni bilo nobenega otroka.

A takoj se je Nužku zazdelo, da iz tega smrkavca ne more biti kaj pametnega, ko sta bila nekaj časa skupaj. Paglavc je bil tržanski predrznež, govoril je tako zoprno, da se je Nužek spočetka bal, češ, kaj naj počnem, ako pride sam zlodej pri belem dnevu ponj! Kaj vse se je ta frkolin upal reči?! In kako se je širokoustil, da se sploh ničesar ne boji!

To o strahu pa je Nužku zadostovalo. Ha, tak majhen brencelj, pa bi se ne bal?! V najlepšem soncu ga je strah, kako torej še ponočil!?

Ob priliki tistega prvega srečanja Paglavca z Nužkom, bi se gotovo tudi spoprijela, ker je ta tako brusil

jezik in izzival, da je Nužku kljub vsemu otroško dobro razvitemu samooobvladanju zavrela kri — ako bi ne prišli odrasli vmes. Kar srbele so ga dlani, da bi jih hitro pritisnil na debelušasto glavo čokatega Paglavca. Vrat pa je imel tako kratek, da ga skoraj ni bilo opaziti. Precejšnji kup bahavosti! je ujezilo Javorčevega pastirja.

Nužek, ki je bil dninarski otrok, bi si nikdar ne upal pretepati kmečkih otrok. To so mu doma vselej zabičevali v mlado pamet, da to ne gre na noben način. A za Paglavca je bila izjema, to je bil tržanski smrkavec! Tako sta bila oba pri Javorčevi hiši.

Nužek je pridno gonil na pašo. Saj je bil le za delo pri hiši.

Paglavc pa je delal, kar se mu je ljubilo. Spal je dolgo in jedel, kolikor se mu je hotelo. Zofa Javorčeva je bila namreč njegova botra. Zato si je Paglavc marsikaj domišljjal. Pri hiši je bil na počitnicah. Tako je bila seveda velika razlika med pastirjem in tem tržanom! Ampak Nužek je pravzaprav kar rad sam pasel. Posebno, če je bilo lepo vreme, kar je meseca septembra po navadi rado. Vseeno pa je v otrokovi naravi, da si želi otroške družbe. Tako je tudi Nužek skušal na obziren način prigovarjati Paglavcu, da bi prišel na pašo se igrat.

Kadar je dobil Nužek kaj posebno dobrega za malico, tedaj se mu je oni kar na vsem lepem sam pridružil. A ostal je le tako dolgo na paši, da sta pozobala dobroto. Potem pa se je kar na mah naveličal pastirjevanja. Bilo pa je tako, da je največkrat dobil Nužek le skorjico kruha s seboj. To je Paglavec hitro izvohal. Takrat ga ni bilo blizu. Joj in Nužek si je izmislil take lepe igre, da bi jih skupno imela!

Kadar pa je deževalo, je z domotožjem čepel pod velikanskim, razdrapanim dežnikom in tičal v preohlalnem jopiču. Pusta megla se je vlačila krog ozar in leskovih grmičev. Puščobna je bila tudi pastirjeva duša.

Na rozaljsko nedeljo je smel Nužek domov.

Določili so Paglavca, da bi pasel. A Paglavec je pokazal, da je tudi napram odraslim smeli svojeglavec. Ni drugega zaleglo, kakor da mu je botra navila uro.

Pod večer pa se je vračal spet Nužek. Ko se je približal Javorčevim njivam, je Paglavca že davno minula jeza, s katero je bil dopoldne na paši. Zdel je na robu s solzami v očeh in trepetajočimi koleni, kajti komaj se je otepal dolgočasa — in strahu! Kako jasno se je zdaj spominjal, kar mu je pripovedoval Nužek o tisti skriti jami tam doli pod ozaro, kjer menda nekaj prebiva, kar ni pes, pa laja, ni kača, pa leze, ni konj, pa rezgeta, ni sova, pa leta ponoči in daje čudne glasove od sebe! ...Buuu, kar domov bi jo najraje pobrisal! A se ni upal, ker je navita ura še vselej pravila, da ne bi bilo dobro.

Na misel mu je prišla tudi tista stekla lisica, ki je baje pred leti napadla sosedo in ji zgrizla dežnik, s katerim se je ženska branila.

Paglavec je pogledal krog sebe, kje je najbližje drevo, na katero bi splezal, če kaj hudega pride...

Če je le malo kaj zašumelo v jesenski naravi, je nov strah stisnil pobalinovo dušo.

Kar naenkrat pa pride sem izza plotu ob gozdu neki čudni glas. Paglavcu se je zdelo kakor strašno bevskanje, rezko rezgetanje, čudno plahutanje, grozeče cmakanje in bližajoče se rohnenje. —

Paglavec sam ni vedel, kdaj je porinil pokonci in začel teči proti domu, kdaj je zavrelo v hlačkah in zacurljalo vroče po stegnih.

Zdaj pa se pojavi tam na plotu Nužek!

Smeji se, da bi skoraj zgubil ravnotežje na plotu.

»Paglavec bahaški, kam pa letiš, ko si včasih trdil, da se ničesar ne bojiš!« Ukanjeni, kaznovani in osramočeni tržanski širokoustnež pa je tekel naprej.

Mokre hlačnice so koj tako opletale krog nog!

Paglavca je to tako zadelo, da ga je morala drugi dan peljati botra Zofa nazaj v trg. Nikdar več ni silil na kmete v počitnicah.

Neža Maurer

Ilustr.: Robert Hlavaty

Poletna družčina

Popoldan je vroč.
Sam sem doma.
Bratec oblak
nad mestom vesla.

Počakaj, oblak, me!
S tabo bom šel!
Tudi tebi bo lepše —
boš družbo imel.

Vojan Tihomir Arhar

Ilustr.: Marjanca Jemec-Božič

ČUK

Čuka, čuka, čuk,
baba sova, deda čuk,
v krošnji stare
bukve ždita,
vse narobe
naredita:
ko zaspimo,
se zbudita,
ko smo budni,
spet zaspita,
baba sova, deda čuk,
čuka, čuka, čuk!

Žabjak in slon

Slon se je nameraval poročiti in je šel vsak večer v sosednjo vas, da bi obiskal svojo nevesto. Zgodilo pa se je, da je bila v tej vasi tudi žabjakova nevesta. Slon in žabjak sta se tako večer za večerom srečala na isti poti in sta šla skupaj skozi gozd. Da jima ne bi bilo dolgočas, je slon nagovoril sopotnika in kmalu sta bila dobra prijatelja.

Žabjak je bil zelo ponosen na prijateljstvo mogočnega slona in kmalu se mu je zdelo, da mu je enakovreden. In kot se to že zgodi, je mali žabjak kmalu postal objesten, pričel se je bahati in napihovati. In nekega večera je bil tako prešeren, da je rekel slonovi nevesti:

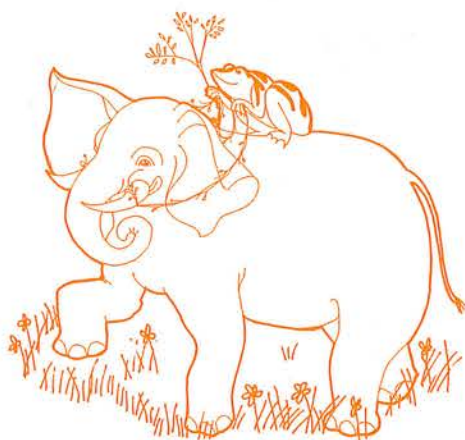
»Tvoj zaročenec je sicer zelo velik in močan, je pa le moja jezdna žival in nekega večera bom na njem prijahal!«

Slonova nevesta je bila zaradi tega globoko užaljena, zakaj ni marala za moža jezdno žival neznatne žabe. Zelo je jezicala nad slonom, ta pa sploh ni razumel, kaj naj to pomeni in je vprašal žabjaka:

»Zakaj pa praviš moji nevesti, da sem tvoja jezdna žival?«

Toda prebrisani žabji samec je vse tajil in dobrodušni slon je kmalu vse to pozabil.

Naslednji večer sta se spet skupaj podala na pot. Toda čez nekaj časa je žabjak zaostal in s težavo šepal za slonom.

»Kaj pa ti je danes, zakaj si tako počasen?« je vprašal slon in se ozrl nazaj.

»Joj, prijatelj slon, jaz sem danes tako utrujen,« je potožil žabjak. »Prosim dovoli, da si na tvojem hrbtu malo odpočijem, saj boš mojo težo komaj občutil.«

Slonu se je ubogi skakač zasmilil, pa si ga je posadil na hrbet. Toda žabjak ni miroval.

»Prijatelj slon,« je plašno zaklical, »nisem navajen, da bi sedel na tako nihajočem hrbtu. Bojim se, da bom padel dol. Dovolj mi, da utrgam ovijalko in se ob njej držim.«

Tudi to se je zdelo slonu povsem umljivo in dobrodušno mu je uslišal prošnjo. Žabjak je sedaj odrezal dolgo ovijalko, jo pritrnil na slonova okla in se držal ob njej. Zato je bilo

res videti, kot bi imel slon uzdo, ki bi jo žabjak držal.

Toda zelenec še vedno ni bil zadovoljen.

»Prijatelj slon,« je zaskrbljen zaklical, »mušice mi strašno nagajajo. Odlomil bom vejo, da se jih bom ubranil.«

Slonu je bilo tudi to prav in žabjak je ponosno sedel na njegovem hrbtu ter migal z vejo sem in tja.

Od daleč je bilo videti, kot bi mahal z bičem. Tako sta prišla v vas njunih nevest.

Pred kočjo slonove neveste pa je skočil žabjak s slona in ji zašepetal v uho:

»Zdaj pa si se lahko sama prepričala, da je tvoj ženin moja jezdna žival!«

In mar ni imel prav?

prev. Stana Vinšek

Neža Maurer

Ilustr.: Božo Kos

Oglas v časopisu dne 25. maja

Vabimo vas na prijateljsko tekmovanje! Prijavite se vsi dekliči in fantiči, ki želite tekmovati v petju s škrjančki, kosi in drugimi ptiči. Pojemo vsako jutro od prve zore po vseh poljih, vrtovih in gozdovih in vsak večer, ko sonce zahaja za gore. Na tekmovanje, kdo najhitreje raste, vabijo pomladanske trave! Merijo prirastek na dan ali na teden — kakor želite! Zmagovalec dobi venec zlatih okrog glave. Mucke na sosednjem dvorišču — tri izmed tisoč mladih muck, ki se v tej pomladi igrajo — vabijo na tekmovanje z naslovom: Najlepše igre pred vrtno ograjo! Kdor pa nima grla za petje, niti ne raste kakor konoplja, nove igre pod grivo mu ne rojijo — naj vseeno pride: gledalcev si ptiči, trave in muce — pa tudi otroci želijo.

OSEM NOVIH PLATNIC ZA GALEB

Odziv na letošnji natečaj za nove platnice GALEBA ni bil tako izreden kot lani, bodisi glede števila kot glede izvirnosti izdelkov.

Uredništvo je dobilo 164 risb, vendar jih je moralo izločiti kar precej, in sicer iz dveh razlogov: prvič zato, ker mnogi učenci niso upoštevali navodil natečaja in niso narisali pokončnih risb, takih, ki se skladajo s formatom revije. Drugi razlog pa je v tem, da so se prenekateri pri risanju osnutkov navdihovali in celo prerisali stare GALEBOVE platnice.

Pomanjkanje izvirnosti je tudi v tem, da je bila pretežna večina osnutkov na temo pomladi, medtem ko je bilo v natečaju jasno napisano, naj bodo risbe po možnosti tudi na temo jeseni, pričetka šolskega leta, zime, novembrskih praznikov, novega leta, pusta, torej časovnih obdobj, v katerih izhaja revija GALEB.

Iz vseh teh razlogov je imela komisija pri izbiri osnutkov še težavnejšo nalogo, ker je morala upoštevati tudi to izrecno zahtevo natečaja.

Kot vedno so se najbolj izkazali učenci osnovne šole v Rojanu, ki so poslali kar 50 osnutkov, za njimi pa so bili najbolj marljivi učenci v Barkovljah, ki so naredili 30 osnutkov. 19. osnutkov so poslali šolarji osnovne šole pri Sv. Ani, 12 risb je uredništvo dobilo iz Boljunca, osem pa iz osnovne šole na Opčinah. Po sedem risb so poslali učenci osnovnih šol na Katinari in v Gropadi, po šest osnutkov pa pridni učenci in učenke iz Škednja in iz osnovne šole v ulici Donadoni. Štiri osnutke je

Uredništvo dobilo iz osnovne šole na Proseku, tri od učencev pri Sv. Jakobu, po dve risbi so poslali šolarji od Sv. Ivana, iz Bazovice, Dobrdober, Ricmanj in Trebč, po eno risbo pa iz Križa in Gabrovca. Natečaja so se torej udeležili učenci in učenke iz 18 osnovnih šol.

Med poslanimi osnutki je komisija izbrala osem, ki bodo v prihodnjem jubilejnim 25. letniku GALEBA krasili naslovnice revije. Zmagovalci natečaja, ki so navedeni v zaporedju objave njihovih osnutkov, so:

KATJA VOLPI, učenka 2. razreda osnovne šole »KAREL ŠIROK« v Ul. DONADONI.

OMAR ARBULLA, učenec 2. razreda osnovne šole »MARICA GREGORIČ - STEPANČIČ« pri SV. ANI.

DAVID OTA, učenec 2. razreda osnovne šole »KAREL DESTOVNIK - KAJUH« v GROPADI.

SARA BENSI, učenka 2. B razreda osnovne šole »FRANCE BEVK« na OPČINAH.

PAVEL PANJEK, učenec 2. razreda osnovne šole »BAZOVIŠKI JUNAKI« v ROJANU.

ANDREJ PIERI, učenec 4. razreda osnovne šole »BAZOVIŠKI JUNAKI« v ROJANU.

NADJA PISCHIANZ, učenka 1. razreda osnovne šole »BAZOVIŠKI JUNAKI« v ROJANU.

JANA MIJOT, učenka 1. razreda osnovne šole »PRIMOŽ TRUBAR« v BAZOVICI.

Vsem pridnim zmagovalcem, ki dobijo v dar lepo knjižno nagrado, iskreno čestitamo.

Vojan Tihomir Arhar

Ilustr.: Jelka Reichman

LET NA LUNO

Časopisi, radio in televizija so polni poročil o zmagovitih poletih vesoljcev. Tudi Sanjačeve oči so uprte v zvezde. Čuti, da ne more več stati ob strani. Vključiti se mora v svetovno vesoljsko tekmovanje.

Izdelal bo raketo, ki bo trikrat obšla Mesec in se nepoškodovana vrnila na Zemljo. Zato že več dni na skrivaj zbira oglje, glavice od vžigalic, koščke karbida, lepenko, razne vrste žice, vosek, kroglice asfalta, lepilni trak in žveplo v prahu. Vso to ropotijo odnaša v drvarnico, kjer jo skrbno zлага v že zdavnaj odsluženi kovček.

Oče in mati ne vesta o vsem tem prav nič. Samo slutita, da se dogaja nekaj zelo pomembnega. Nenehno ugibata, kaj neki Sanjača tako močno zaposluje, da nima časa niti za popoldanski otroški program na televiziji. Kar naprej tiči v tisti vlažni kleti, a ko se po daljšem času spet vrne v stanovanje, je ves skrivnostan.

Starša postajata vedno nemirnejša. Sanjač se jima je prejle zdel tako čuden. Nanagloma je vtaknil v žep dve škatlici vžigalic in košček sveče pa izginil kot kafra. Zdaj ga že dve uri ni nazaj.

»Pogledat grem,« reče oče, »kaj počne naš fant! Bojim se, da se spet ukvarja s kakšno neumnostjo!«

»Medtem pripravim večerjo,« odvrne Sanjačeva mama. »Glejta, da bosta kmalu nazaj. Mrzle omlete niso dobre!«

Sanjačeve oče odide. Spušča se po stopnicah v temno klet. Izza ovinka prodira šibka rumenkasta svetloba.

Sliši se polglasno škrtanje in Sanjačevo sopenje. Sanjačeve oče pospeši korake. Tedaj se zabliska in počí.

»Sanjač!« krikne oče, plane proti drvarnici in ves bled obstane pri sinu, ki sedi na tleh v gostem oblaku dušljivega dima in začudeno gleda. »Delal sem raketo za polet na Mesec!« reče ves skrušen in utihne. V obraz je črn kot dimnikar. Vse naokrog pa leži razmetano polno razne ropotije, ki jo je bil Sanjač nabral v več tednih.

Oče mu pomaga na noge. Ko spozna, da se sinu ni nič zgodilo, ne ve, ali naj se smeje ali jezi. »Pustiva vse tako kot je, ugasiva luč in pojdiva večerjat!« ukaže oče, toda njegov glas je blag. Sanjač si oddahne. Bal se je že, da mu bo oče prisolil krepko zaušnico. Zaveda se, da jo je pošteno zaslužil. Tudi oče si misli svoje. Molče se vzpenjata po kamnitih stopnicah, dokler ne stopita v

predsobo. Ob pogledu na Sanjača mati kar onemi. »Hotel je na Luno, pa je na srečo ostal na Zemlji,« pojasni oče in brez besed potisne sina v kopalnico.

Ko starša zaslišita Sanjačevo čotanje po topli vodi, si oddahneta.

Danilo Gorinšek

Ilustr.: Božo Kos

KOLO

Bogat kmet je imel lep koleselj. Nekoč je kmetu zvesto služil in je bil le-ta tudi na moč ponosen nanj. A bogastvo le prerado koga prevzame in tako je tudi bogati kmet zavrgel koleselj in si kupil avto, svoj čas tako imenitni koleselj pa je prodal revnemu sosеду. Ta je koleselj preuredil tako, da je v njem lahko prevažal mleko, sadje, krompir in druge poljske pridelke.

Toda tudi novemu gospodarju je bivši imenitni koleselj jel počasi presedati in ga je prodal nekemu bajtarju. Tudi ta ga je spet prede-

Z olajšanjem poslušata sinovo žvižganje. Sanjač že ve, zakaj žvižga. Omlate z debelim namazom marelčne marmelade so njegova najljubša jed. »Naj me koklja brcne,« si misli ves vesel, »če jih ne pomlatim vsaj deset. Saj sem astronaut!«

lal. Zdaj so bivšemu koleslju živela le še njegova štiri kolesa, čez katera je bajtar položil nekaj desk, da je lahko nanje polagal steljo, čebre s pomijami in sod z gnojem — vse, kar je pač bilo treba prevažati iz revne kočice na tiste krpe zemlje, ki jih je bajtar premogel.

Tako so bivšemu imenitnemu koleslju potem tekla leta, postaral se je in nekoč se je kar spotoma sesul. Bajtar je bil opit, zamahnil je po njem s sekuro in zarentačil: »Čakaj, razsekaj te bom, ničvredna starina, mi boš vsaj za drva, saj tako nimam s čim kuriti.« Mlatil je po njem ves divji in pri tem je koleslju odskočilo sprednje kolo in se zakotalilo po strmini navzdol na neki travnik. Tam ga je potem našel neki pameten kmečki možak. Pobral je kolo in ga zanesel domov. Splezal je na streho svoje hiše in položil kolo na slame.

Bila je pomlad, priletele so štorke in se ugnezdile na kolesu vrh domačije. Oni dan so tam veselo zašklopotala mlade štorke, kolo — bivši koleselj — pa je bilo, dasi staro in betežno, presrečno sredi mladine...

2. - MIRAMARSKI GRAD - Februarja 1857 je Maksimilijan prevzel gubernatorstvo Lombardskega kraljestva, a se je dve leti kasneje umaknil zaradi sporov z bratom cesarjem. Z mlado ženo Charlotta, hčerko belgijskega kralja Leopolda I. se je nastanil v majhnem gradiču, ki so ga na hitro zgradili blizu velikega gradu. Maksimilijan je ves ta čas skrbel za ureditev grajskega parka, ki je še danes eden najlepših.

4. MIRAMARSKI GRAD - V Mehiki je tedaj nastalo vrenje proti evropskim velesilam. Nazadnjaški mehiški veleposestniki so se hoteli otrestiti republike in nahujskali so francoskega cesarja Napoleona III. naj pošlje vojsko in pospeši uvedbo monarhije. Mehiški kralj naj bi postal Maksimilijan Habsburški, katerega je silila tudi ambiciozna žena. Maksimilijan je ponudbo sprejel. Slika kaže mehiško delegacijo v Miramarskem gradu 3. oktobra 1863, ki ponuja Maksimilijanu mehiško krono.

6. MIRAMARSKI GRAD - Gradič je bil prvo domovanje Maksimilijana in Charlotte. V Mehiki je Charlotte spoznala, da njenemu možu trda prede, zato se je vrnila v Evropo, da bi izposlovala pomoč pri francoskem cesarju, ki je Maksimilijana pahnil v nesrečno pustolovščino. Naletela je na gluha ušesa in v obupu zblaznela. Oktobra 1866 se je zatekla v gradič, kjer je ostala do julija 1867. Umrla je v Belgiji 1927. leta. Danes je v gradiču umetnostna galerija.

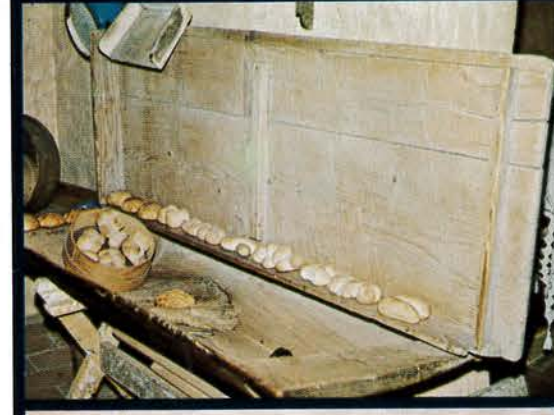
8. MIRAMARSKI GRAD - Kratko in nesrečno življenje romantičnega nadvojvode Maksimilijana ter njegov tragični konec sta vedno privlačevala pesnike in romanopisce. Dandanes obnavljajo potek te kraljevske tragedije v Miramaru z večernimi predstavami »Luči in zvoki«.

1. MIRAMARSKI GRAD - Nadvodja Maksimilijan Habsburški, brat cesarja Franca Jožefa I., je poveljeval avstrijski vojni mornarici v Trstu. Jeseni 1855 se je zaradi močne burje v Tržaškem zalivu moral zateči v majhen zalivček blizu Grljana, kjer je dobil zatočišče v hiši slovenskega kmeta in ribiča Daneva. Maksimilijan se je zaljubil v ta prelepi kraj in sklenil postaviti tam svoj dom: Miramarski grad. Od Daneva je odkupil svet in grad so začeli graditi 1. marca 1856.

3. - MIRAMARSKI GRAD - Gradnjo gradu so medtem nadaljevali. V grad sta se Maksimilijan in Charlotte vselila v komaj opremljeno pritličje decembra 1860. Prvo in drugo nadstropje so še opremljali in nekatera dela v gradu so dokončali šele 1871. leta. Na sliki: pritlična dvorana »Novara«, ki je verna kopija poveljniškega mostu na istoimenski Maksimilijanovi bojni ladji.

5. MIRAMARSKI GRAD - Portič Miramarskega gradu. Odtod se je Maksimilijan z ženo Charlotta 14. aprila 1864 na ladji »Novara« odpravil kot cesar v daljno Mehiko. Tam se je znašel v težavah, ker ni imel moči in vojske, da bi zadušil upor republikanskih bojnikov, ki jih je vodil Benito Juárez. Uporniki so Maksimilijana ujeli in ga obsodili na smrt. Ustrelili so ga 19. junija 1867. Maksimilijan je bil tedaj star 35 let, v svojem lepem gradu pa je stanoval le nekaj manj kot tri leta in pol.

7. MIRAMARSKI GRAD - Park obsega 22 hektarov in je eden najlepših. Še v Mehiki je Maksimilijan delal načrte za ureditev parka. Tu raste več vrst redkih eksotičnih dreves iz raznih krajev sveta. V zgornjem delu parka stoji Maksimilijanov spomenik, delo kiparja Johanna Schillinga. Spomenik je do konca prve svetovne vojne stal na današnjem trgu Venezia pri ribarnici. V park so ga postavili po drugi svetovni vojni.

2. ŠČEDENSKI ETNOGRAFSKI MUZEJ - V muzeju je zbrano orodje, ki so ga uporabljale ščedenske krušarice za peko znamenitega ščedenskega kruha. V kotu je »gramola« lesen plohec, na katerem je pritrjena palica, s katero so krušarice gnetle testo, ali »gramolade«, da je postalo bolj kompaktno. Na steni je naravni »hladilnik«; v steno vdelane police z mrežastimi vratci, kjer so v glavnem hranili mleko.

4. ŠČEDENSKI ETNOGRAFSKI MUZEJ - Sklednik. Prvotno v kuhinjah niso imeli omar, zato so imeli na stenah obešene lesene sklednike, kamor so dajali krožnike ali sklede. Sklede in krožniki so bili iz gline. Posoda je bila precej velika, ker je vsa družina pri mizi zajemala iz ene same sklede.

6. ŠČEDENSKI ETNOGRAFSKI MUZEJ - V starih časih je bila spalnica zelo preprosta. Ležišče je slonelo na lesenem ogrodju, na katerem je bila žimnica, napolnjena s koruznim listjem, imenovana »pajaric«. Vse je bilo pokrito z doma izdelanimi platnenimi rjuhami in pokrivalom s čipkami, ki je bilo tudi ročno delo.

8. ŠČEDENSKI ETNOGRAFSKI MUZEJ - Skrinja. Nekoč so obleke in perilo hranili v velikih lesenih skrinjah, ki so bile prave umetnine. Obrtniki so namreč v lesene skrinje vrezovali ali nanje barvali razne ornamente v narodnih motivih.

1. ŠČEDENSKI ETNOGRAFSKI MUZEJ - Nastal je po zasebni zamisli in pritegnil k sodelovanju širo ščedensko javnost. Muzej so odprli 22. junija 1975. Na sliki: odprto ognjišče z napo, na kateri je polno starih posod. V kotu je krušna peč kakršno so še pred leti imeli v vsaki ščedenski hiši. Vrata krušne peči so delo ščedenskega kovača Ivana Sancina, po domače Cuenika.

3. ŠČEDENSKI ETNOGRAFSKI MUZEJ - »Nečiče« s plohom, v katerih so krušarice pripravljale testo. Ploh je služil za pokrivanje nečič, nanj pa so postavljale krušarice iz testa izoblikovane hlebčke pred peko. Ščedenski kruh je imel razna imena, odvisno od oblike: p'riče po starem, štumbelce, karnetče in druga.

5. ŠČEDENSKI ETNOGRAFSKI MUZEJ - Nekdaj ni bilo vode v hišah in so zato zajemali iz vodnjakov pred hišami. Vodo so hranili v škafcu, na katerem je visela lesena ali bakrena zajemalka imenovana »krčul«. Zraven škafca je muholovka v obliki steklenice brez dna in z navznoter zavihanim spodnjim robom. Steklenička je navadno stala na majhnih nožicah. Spodaj so dajali vabo za muhe, navadno sladkor, muhe pa so se utapljale v notranjem robu zamašene steklenice, kjer je bil jesih.

7. ŠČEDENSKI ETNOGRAFSKI MUZEJ - Ščedenska narodna poletna noša. Noša je zelo Logata in vsi njeni deli so ročno vezeni. Poletna noša se je ločila od zimske po tem, da ni imela »fanelce«, nekakšnega popiča iz močnega blaga. Letno nošo krasi lepo vezen naramni šal imenovan »karpon«.

Zanimivosti

ŠPAGETNO KRIŽIŠČE — Tale zmešnjava cest v Birminghamu v Veliki Britaniji se imenuje špagetno križišče. Res je zamotano kot špageti v krožniku, zato je treba preklemsko paziti na smernice in znake, ker se sicer znajdeš s svojim vozilom morda v popolnoma nasprotnem kraju.

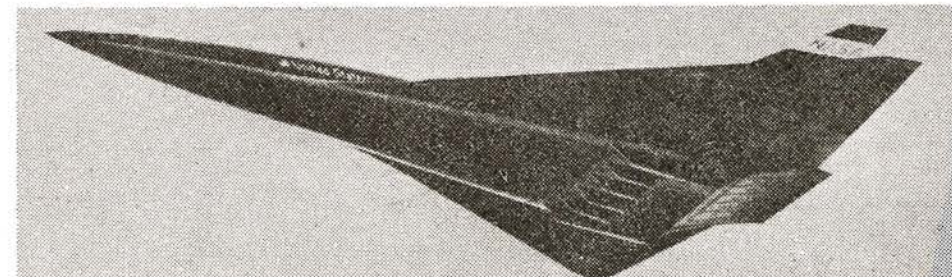

ZADNJI HLAPON — Nekaj dni pred 15. aprilom, ko v Sloveniji praznujejo dan že-

lezničarjev, v spomin na veliko predvojno stavko železničarjev, je z ljubljanske železniške postaje odpeljal v Postojno poslednji vlak s parno lokomotivo. Celih 129 let so parne lokomotive vozile po slovenskih progah, zdaj pa je napočil čas, ko so se morale umakniti novim modernim električnim in Dizelskim lokomotivam, ki zmorejo vleči tudi do 1600 ton težke vlake.

ŠOLA ZA PODGANE — Čeprav ne boste verjeli, so podgane znane kot zelo pametne živali. Če pa se še malo potrudiš in z njimi potrpežljivo vadiš, se izkažejo kot odlične izvajalke najrazličnejših umetnij. Naučijo se hoditi po vrvi, igrati košarko in skakati, ne da bi pri tem imele težave. Samo predsodkov ne smete imeti, saj zna biti tudi podgana čisto prijazna žival.

ZRAČNI VELIKANI — Američani ne bi bili Američani, če ne bi v vsem hoteli prekositi Evropejce, zato so že izdelali maketo najnovejšega svojega potniškega letala, ki

naj bi bilo večje in hitrejše od slavnega evropskega concordia. V dobri uri šestinpetdeset minut naj bi novo letalo preletelo pot od New Yorka do Londona z 200 potniki.

Neža Maurer
 Ilustr.: Robert Hlavaty

POHOD

Davi so se mravlje zmenile,
 da bodo na goro krenile.
 Pa so hodile —
 in sproti stezo naredile.

Kaj je bilo na gori, davno so pozabile
 — hrošč ali polž — vse so znosile
 in v svoje podzemne dvore shranile.
 Le stezo na goro — so še pustile.

Zdravko Omerza

Ilustr.: Jasna Merku

RIBICA

K potoku pride Igor. Sede na breg
 in opazuje ribico, ki šviga sem in
 tja. Ribica samo malo zamahne s
 plavutmi in z repom in že izgine.

A kmalu se ribica zopet pokaže.

Igorju je ribica všeč, zato bi jo rad
 ujel. Toda ribica nikoli ne priplava
 tako blizu, da bi jo lahko zgrabil.

Premišljuje, kaj bi storil! Tedaj se
 spomni, da imajo ribice rade črve.
 Zato pobere kos lesa in brska z njim
 po zemlji. Ko obrne majhen kamen,
 zagleda pod njim črva. Pobere ga in
 stopi v potok. Črva spusti tik ob se-

bi v vodo. Ribica hitro švigne k črvu
 in ga zgrabi. A tudi Igor je uren in
 zgrabi ribico z roko. Toda ribica ima
 spolzke luske, zato se mu izmuzne
 iz roke in hitro izgine s črvom.

Slike iz narave

ČRNOVRATNI PONIREK

Črnovratni ponirek je čudna ptica, ki živi
 na vodi in pod vodo in prihaja na kopno
 samo leč jajca. Velik je kakih 70 centime-
 trov, zelo lep, ima gladko lesketajočo se gla-
 vo, po vratu in perutnicah pa izrazite pro-
 ge. Izven vode je neroden in se ne počuti
 dobro. Gnezdi na tleh blizu vode in samica
 znese po eno ali dve olivno rjavi jajci s
 črnimi pegami. V dolgih zimskih mesecih
 lovijo ponirki ribe v obalnih vodah. Tu pa
 tam skačejo v valovih kakor delfini. V maju
 pa zaživijo povsem drugače. Preselijo se v
 vode daleč na kopnem in po dolgem zim-
 skem molku postanejo glasni. Na meglenu
 jezera odmeva njihovo petje kakor obupan
 krik. To petje je sedaj zamolklo in živahno,
 zdaj otožno in zategnjeno. Verjetno so ob
 krikih teh ptic nastale številne ljudske zgod-
 be o strahovih ob divjih in samotnih jezerih.

EKVATORIALNI BRKATEC

V soparni tihoti ekvatorialnih gozdov od-
 meva med visokim drevjem zveneče petje
 ekvatorialnega brkatca. To je bahaško obar-
 van ptič, ki ima zeleno perje z modrim na-
 dihom, živo rdečo glavo in rumene prsi.
 Ekvatorialni brkatca živi v gozdovih Kosta-
 rike in Peruja v Južni Ameriki. Preživlja se
 predvsem s sadjem in drevesnimi jagoda-
 mi, pa tudi z žuželkami. S čvrstim kljunom
 drobi fige. Kadar je v ujetništvu, pa je tudi
 meso. Po naravi je len in počasen, kot da
 ga je prevzela uspavajoča tropska vročina.
 Kadar išče hrano, nikoli ne poleti daleč. Gne-
 zdi zelo visoko, pogosto v strohnelih dre-
 vesih in samica znese po več belih jajc.

Ivan Furlanič - Mario Šušteršič

NA TRIGLAV!

Da, na Triglav, na najvišji vrh Slovenije in Jugoslavije, da bomo dostojno in svečano proslavili letošnjo 200-letnico prvega vzpona na očaka Julijskih Alp.

Po vsej Sloveniji se mrzlično pripravljajo na svečano proslavo obletnice, ki bo 26. avgusta. Prav na tisti dan pred dvesto leti so namreč štirje pogumni možje stopili na sam vrh Triglava in tako osvojil goro, ki je bila, po pripovedovanju domačinov, do tedaj nedostopna.

Že več let prej so se zvrščali poskusi, da bi se človek povzpел na Triglav. Leta 1777 je na Triglav skušal priti francoski naravoslovec in zdravnik Baltazar Hacquet, ki je živel v Idriji. Kasneje je zapisal, da se je podal na pot z Bohinjske strani čez planino Konjščico. Spremljalo ga je nekaj rudarjev, ki so po naročilu barona Žiga Zoisa v triglavskem predgorju iskali ležišča rude za Zoisove topilnice. Vrh Triglava pa je bil za Hacqueta nedostopen. Malo pod vrhom sta ga zaustavila močan veter in megla in moral se je vrniti.

Leto kasneje so se na Triglav podali rano celnik iz Stare Fužine Lorenz Willomitzer, lovec Rožič in rudarja Matevž Kos in Luka Korošec, ki sta že večkrat hodila po tem svetu in iskala morebitna ležišča rude za barona Zoisa. Podvig je bil tvegan in ni šlo brez težav, saj tedaj prvi osvajač Triglava niso imeli take opreme, kot jo imajo dandanes planinci. Pogumni možje pa so vztrajali in tako 26. avgusta 1778 dosegli vrh najvišje gore v Julijcih.

Od tedaj dalje so se ljudje vedno pogosteje podajali na Triglav, ki je kmalu postal simbol slovenstva in med narodnoosvobodilno borbo tudi simbol svobode slovenskega ljudstva.

Dandanes vzpon na Triglav ne predstavlja nobenih velikih težav. Na vrhu očaka Triglava, ob znamenitem Aljaževem stolpu, je bilo že na tisoče bolj ali manj izkušenih planincev. Ne bo nam žal, če bomo tudi mi kdaj obiskali ta prečudoviti triglavski svet in stopili na veličastno goro, ki se mogočno dviga nad tremi dolinami; te so Vrata, Krma in Kot.

Lojze Abram

Tri lepe, zabavne knjige

Blíža se konec šolskega leta in seveda tudi čas, ko vas bodo mamice obdarovale, ker boste uspešno zaključili šolsko leto in prešli v višji razred. Kaj je lepše darilo, kot je lepa, zabavna in koristna knjiga, ki jo boste lahko potem v počitnicah sproščeno prebirali in se zabavali. Predstavim vam tri lepo ilustrirane knjige, ki so najbolj primerne za najmlajše od vas. Knjige lahko dobite v Tržaški knjigarni v Trstu in zagotavljam vam, da jih boste res z užitkom brali.

Zelo zabavna je povest **Josipa Jurčiča KOZLOVSKA SODBA V VIŠNJI GORI**, ki jo

je v zbirki »Velike slikanice« izdala založba Mladinska knjiga v Ljubljani, ilustriral pa hudomušni Marjan Manček. Knjiga obsega 28 strani velikega formata, pisana je z velikimi črkami, tako da ne boste imeli težav z vidom. Splača se, da vam jo starši kupijo, ker je v njej res zabavna zgodba.

Če pa vas zanimajo vesele zgodbe iz partizanske borbe med zadnjo osvobodilno vojno, vam priporočam knjigo **Iva Zermana NAŠI KURIRJI**, ki jo je izdala založba Borec

v Ljubljani v zbirki »Kurirčkova zgodovinska slikanica«. Tudi te vesele zgodbe je ilustriral Marjan Manček in njegove risbe so res zelo privlačne. Knjiga obsega 16 strani velikega formata in prepričan sem, da jo boste z užitkom in lahkoto prebrali.

Naposled vam predstavim še tretjo knjigo Kajetana Koviča **MOJ PRIJATELJ PIKI JAKOB**, ki jo je s prikupnimi ilustracijami opremila Galebova zvesta sodelavka Jelka Reichman. Knjigo je izdala založba Mladinska knjiga v Ljubljani v zbirki »Deteljica« in obsega 121 strani malega formata. V njej so izredno duhovite zgodbe medvedka-igračke Pikija, ki se jih deset izmislilo, sto pa naredi.

Kot rečeno, vse te lepe knjige lahko kupite v Tržaški knjigarni. Recite svojim mamicam, naj vas kdaj popeljejo v knjigarno. Tam imajo na izboru še dosti lepih in bogato ilustriranih mladinskih knjig.

Vojan Tihomir Arhar

Ilustr.: Marjanca Jemec-Božič

MARSOVCI ZEMLJANOM

Mi smo Marsovčki veseli, bučmani precej kosmati, majhni, progasti, debeli, vsi z rožički in repati.

Ni krasnejšega planeta, kot je rdeči Mars s kanali. Všeč nam vaša je raketa, boste kmalu tu pristali?

Danilo Gorinšek

Ilustr.: Jelka Reichmann

Težak račun

Na strehi vaške kočje stoji na eni nogi — dasi ima dve — štoroklja-žoltokljunka, v mlaki kraj te kočje se napihuje in brez prestanka kvaka žaba-debeluha, nad mlako pa se lovi z vrstnicami suha muha. Vprašali so najboljšega računarja v šoli, če lahko izračuna, koliko je teh živali — te štoroklje, te žabe in te muhe — vse skupaj. Fant ni nič dolgo premišljeval, kdo bi se pa tudi ubadal s takim smešno lahkim računom, in je pri priči zdrdral: »Ena štoroklja-žoltokljunka, ena žaba-debeluha in ena muha, muha suha — to so nič več in nič manj kot tri živali.«

Pa je pobič vseeno za ta račun dobil cvek, kajti če seštejemo vse te tri živali, znese vse skupaj — nič, ne pa tri!

Žaba-debeluha namreč najprej pojužina muho, muho suho, nato po-

goltne štoroklja-žoltokljunka žabo-debeluho in ko jo dodobra pospravi, razpne peroti in odleti daleč in kdo ve kam v daljavo... Torej za vsemi tremi ne ostane — nič!

Črtomir Šinkovec

Ilustr.: Jelka Reichman

Za otroke, ki lažejo

(PO FRANCOŠKI PRAVLJICI)

Nekoč je neki kmet velel svojemu sinu, naj žene ovce na pašo.

Deček se je počasi odpravil s čredo na pašnik. Kmalu nato pa priteče ves zasopen in reče:

»Oče, oče, vzemi puško! Na pašniku sem videl tako velikega zajca kot je naš konj.«

»Zajec, pa tako velik kot konj. Nemogoče,« reče oče.

»Hja, pa je malo manjši kot konj. Gotovo pa je velik kakor žrebiček.«

»Zajec, pa kakor žrebiček. Nemogoče,« reče oče.

»Hja, če ni velik kakor žrebiček, pa je gotovo kakor teliček.«

»Zajec, pa kakor teliček. Nemogoče,« reče oče.

»Hja, če ni velik kakor teliček, pa je gotovo kakor ovca.«

»Zajec, pa velik kakor ovca. To je nemogoče,« reče oče.

»Hja, če ni velik kakor ovca, pa je gotovo kakor janjček.«

»Zajec, pa velik kakor janjček. Nemogoče,« reče oče.

»Hja, če ni bil velik kakor janjček, pa je gotovo kakor maček.«

»Zajec, pa velik kakor maček. To utegne biti, če ne pretiravaš?«

»Hja, če ni bil velik kakor maček, pa je bil tolikšen kakor miška.«

»Zajec, pa velik kakor miška. Nemogoče,« reče oče.

»Hja, če ni bil velik kakor miška, je bil pa vsaj toliko velik kakor muha.«

»Zajec, pa velik kakor muha? Sinko, sinko,« se nasmehne oče, »videl

si en velik ništrc. Zdaj pa se kratkih nog, ki jih ima laž, hitro poberi k ovcam!«

Vojan Tihomir Arhar

Ilustr.: Marjeta Cvetko

SANJE

V nebo sem švignil na potep, med zvezdami sejal preplah, komete ščipal v svetli rep, odpihnil ves vesoljski prah.

Sem v Rimski cesti žarke štel, z utrinki star zažgal planet, Saturnu kolobarje snel, na nos šel Mesecu sedet.

Potem pa kar naenkrat: pok! odlomil se je kos neba, ob petih zjutraj kakor cmok telebnil s kavča sem na tla!

Šolarji pišejo

ZVONČEK

V beli srajčki zvonček poje, da se vijolica zbudi in ga vpraša: »Kdo si ti?«
»Jaz sem zvonček, v beli srajčki venomer cingljam, ker pomlad prihaja k nam!«

Lara Budin, Katja Pirc
4. r. ZGONIK

MOJA SESTRICA

Imam sestrico. Z njo se rada igram. Imenuje se Klavdija. Ima črne laske. Stara je komaj eno leto. Zelo je razposajena in me včasih povleče za lase. Zelo rada bi hodila, a še ne zna. Sploh ni rada v vozičku. Raje sedi na svojem stolčku. Njena najljubša igrača je punčka, ker ima dolge lase. Zelo rada jé papir. Če me ni doma, gleda sem in tja in me išče. Kadar je zelo zaspana, joka.

Agata Kuhar
2. r. SV. JAKOB

V KNJIGARNI

Na velikonočni ponedeljek popoldne smo šli v Koper. Tam smo si ogledali ladje in potem še mesto. Ogledovali smo si tudi izložbe. Prišli smo do knjigarne. Zaželel sem si knjigo, zato smo stopili v knjigarno. Tam sem vprašal, če imajo knjigo »Mladi vedež«. Prodajalka mi jo je prinesla in vprašal sem mamo, če jo lahko kupim. Mama mi je dovolila. Bil sem zelo zadovoljen.

Mitja Lorenzi
3. r. KATINARA

PRI NONI

V petek zjutraj me je očka peljal k noni. K noni hodim zelo rada. Pri njej sem ostala dva dni. Nona ima kokoški, zajčke in psa. Škoda, da je popoldne deževalo. Da se ne bi dolgočasili, smo začeli igrati »Človek ne jezi se«. Zmagala sem in nona se je jezila in mi rekla: »Pojdi se farbat!« in ni hotela več igrati.

Zvečerilo se je in nona mi je pripravila posteljo. Dobro sem spala. Naslednjega dne sem šla z nono v trgovino. Popoldne sta me prišla iskat očka in brat. Morala sem domov, ker sem naslednji dan šla v bolnico k mami.

Mirjam Gregori
3. r. KATINARA

VELIKONOČNI IZLET

Na velikonočni ponedeljek smo šli na sprehod. Šli smo v Boljunec. Teta nas je

čakala na Frankovcu, stric pa v Boljuncu. Tam smo pustili avto in peš krenili proti vrhu Sel. Po poti smo nabirali brščike. Nenadoma sta stric in oče izginila. Pod vrhom smo se spet srečali. Stric je nabral največji šop brščik. Z vrha smo imeli lep razgled. Videli smo zelo daleč, do Gradeža in Alp. Potem smo se namenili proti Botaču in se spustili po grušču proti Glinščici. Tam je bilo dosti izletnikov. Tudi v gostilni jih je bilo dosti. Še prej smo si ogledali razvaline Mohovega gradu in se potem spustili po grušču navzdol. Pot je bila zelo strma. Mama in teta sta si poiskali lepšo stezo, mi pa kar naravnost in potem smo prebredli še Glinščico. Mama in teta sta nas že čakali v gostilni. Precej utrujeni smo se vrnili v Boljunec. Teta je skuhalaj jajca z brščikami. Meni brščike niso bile všeč. Zelo pa sem bila vesela izleta. Najlepše pa je bilo zvečer v postelji.

Nada Carli
3. r. KATINARA

NA SPREHODU

V ponedeljek smo šli na sprehod, ker je bilo lepo, sončno vreme. Najprej smo šli na obisk, kjer smo imeli lep razgled na morje. Od tam smo jo mahnili po Napoleonski cesti. Cesta ni tlakovana in se vije med zelenjem in drevjem. Ob cesti so cvetele rožice: vijolice in trobentice. Drevesa so že skoraj vsa zelena. Bilo je dosti ljudi. Ko smo se vračali, smo bili precej utrujeni.

Karen Marzolo
3. r. KATINARA

MOJA TETA

Moja teta ima zelo rada živali, zato ima kužka, papagajčka, hrčka, pava, kokoši in zajce. Vedno me pusti, da se igram z živalmi. Najbolj všeč mi je kužek. Z njim se najrajši igram. Imenuje se Fufi. Mama Fufi je skotila štiri majhne kužke. Lepi so in se radi igrajo. Tudi mama zajklja je skotila majhne zajčke. So še zelo majhni in niso še odprli oči. Mama zajklja jih skrbno varuje.

Moja teta ima dosti polja in travnikov. Vsako leto hodim k njej na počitnice. Stanuje pri Orehu. Ime ji je Mariza. Imam jo zelo rada.

Giuliana Pavlica
2. r. SV. JAKOB

MANABOŽO IN POŠAST

Manabožo je bil pogumen pustolovec in je venomer hodil po svetu. Nekoč je prišel v deželo, kjer so ljudje na glavi namesto las imeli tri kladiva. Neki človek se je Manabožu priklonil in ga udaril s kladivom po glavi. Manabožo je takoj šel k vladarju tiste dežele in ga vprašal, zakaj imajo njegovi ljudje kladiva na glavi. Vladar mu je odgovoril, da so pač tako ustvarjeni in da živijo v stalni nevarnosti, ker jim grozi neka velika pošast, ki žre kladiva z glav njegovih podanikov, da potem umrejo. Manabožo se je odločil, da bo pošast ubil. Oborožil se je in jo počakal. Kmalu je pošast prišla in tedaj se je vsa zemlja tresla. Manabožo se ni prestrašil. Napadel je pošast in ji z velikim zamahom z mečem odrezal ogromen rep, da je pošast poginila. Iz odrezanega repa pa so padla vsa kladiva, ki jih je pošast požrla. Manabožo je pobral kladiva in jih posadil na glave že umrlih deželanov in ti so spet oživel. Ko je vladar tiste dežele umrl, je Manabožo postal vladar in poročil vladarjevo hčerko. Zdej imata tri sinove in štiri hčere.

Tom Hmeljak
2. r. Sv. JAKOB

KRUŠNA PEČ

Šli smo v Škedenj v tamkajšnji muzej. V muzeju smo si ogledali staro krušno peč, ki je bila skoraj vsa črna. V starih časih niso poznali omar, zato so imeli le police, na katere so spravljali glinasto posodo. Tedaj niso imeli elektrike in svetili so si s petrolejko ali z oljenko. V muzeju smo videli tudi nečke, v katerih so ženske mesile testo, in velike košare, v katerih so nosile kruh prodajat. Ogledali smo si tudi zelo visoko posteljo, v kateri so spali tudi po trije ljudje. Obleke so v tistih časih spravljali v skrinje.

Boris Pecchiari
2. r. ŽAVLJE

POMLAD

Spet je prišla pomlad. Sonce veselo sije na nebu. Pomladanske rožice so že zacvetele, travniki so ozeleneli in otroci se že igrajo na prostem. Ptički gradijo gnezdeca in lepo prepevajo. Stari ljudje se grejejo na soncu. Vse je veselo.

V nedeljo je bilo lepo, zato sva šla z očkom na sprehod. Šla sva v gozd. Poslušal sem veselo ptičje petje. Gledal sem, če je kje veverica, pa se ni pokazala. Opazoval sem drevje. Kako lep je gozd spomladi! Nabral sem lep šopek vijolic in jih nesel mamí. Zelo vesela je bila in mi rekla: »Hvala, sinko, za lep pomladanski šopek!«

Walter Kossutta
3. r. SV. FRANČIŠEK

ŠČEDENJSKI MUZEJ

S sošolci smo šli skupaj v Škedenj, kjer smo si ogledali muzej. V muzeju je velika krušna peč, v kateri so ščedenjske žene peklo kruh. Izdelovale so razne vrste kruha. Krušna peč je v majhnem prostoru, v katerem je svojčas živela ščedenjska družina. V starih časih niso imeli omar, zato so obleke spravljali v skrinje, spali pa so na zelo visokih posteljah, ki so imele žimnice napolnjene s koruznim listjem. V muzeju so tudi številne glinaste sklede, iz katerih je jedla vsa družina. V hiši niso imeli vode, zato stoji tam škaaf, s katerim so hodili po vodo v vodnjak. Imeli so tudi steklenico s kisom, s katero so lovili muhe. V zgornjem nadstropju muzeja je razstavljena ščedenjska narodna noša.

Romana Colarich, Maja Cherti, 2. r. ŽAVLJE

TRETJE PISEMCE

Spet se približuje čas toplih poletnih večerov, katerih se že zdaj veselim. Zvečer prihajajo k meni prijateljice in prijatelji. Tudi nepovabljeni so dobrodošli. Na dvorišču prižgemo luč in se igramo slepe miši, se skrivamo, lovimo, gugamo na gugalnici, se pogovarjamo in pijemo osvežilne pijače. Sosedo marsikdaj boli glava od našega kričanja in vpitja. Mama nas opozarja, naj preveč ne kričimo, a ne pomaga. Rekla je, da bi nam zašila usta, če bi mogla. Naš sosed je dejal, da ne bi nikoli dovolil, da bi k njemu prišlo toliko otrok. Moja mama pa pravi, da otroci niso mucke, ki se jih lahko zapodi. Kadar nas je dosti, nam mama postreže tudi z dobrim pecivom.

Vesela sem, ker ne stanujemo v mestu. Tam se ne bi mogli tako lepo igrati. Verjetno ne bi imela dvorišča. Poletni večeri zato ne bi bili tako lepi.

Ana Lokatos
1. r. TREBČE

IZLET V GORSKI SVET

S stricem hodim večkrat v gore, in sicer na Nanos. Pred kratkim sem bil na Nanosu že tretjič. Z bratom, mamó, teto in stricem smo se odpeljali do Razdrtega, nato smo se povzpeli na 1261 metrov visoko Plešo. Začetka sem hitel, pozneje pa sem se utrudil. Ob poti sem videl razna znamenja, ki kažejo planincem pot do vrha. Ob takem znamenju sem sedel in počakal ostalo družbo.

Vreme je bilo lepo in sončno. Ko smo prišli na vrh, pa je že pihala burja in kmalu je začelo še rositi... Nagajiva burja mi je odnesla tudi planinski klobuk. Zelo sem bil vesel, da ga je neki gospod našel in mi ga pozneje vrnil.

Niko Sancin
4. r. BOLJUNEC

Marijan Breclj

Ilustr.: Leon Koporc

Polžek in fantek

Polžek, polžek, kam hitiš?
Mar Matjažka se bojiš?

Béži, béži, saj ni res,
da bi te ujel zares!
Saj ga vidiš, kakó gre,
težke, trudne ima noge,
nič ga ne ubogajo,
kar tjavdan mu stopajo.

Polžek, polžek, ustavi se,
dobro si oglej ga še,
le rogljičke mu pokaži,
videl boš, da se prestraši,
da spusti se v strašen jok —
naš Matjažek, naš otrok...

OPAZOVALA SEM GOZDOVE

Kako lepi so sprehodi v gozdu! Tam sem videla mnogo živali: veverico, zajčke, srnice, krta, polže, mravlje in tudi kače. Zelo so mi všeč gobe, zlasti užitne. Zadnjič smo jih z očkom in mamico nabirali. Pobrali smo jih za polno vrečo. Zelo sladke so gozdne jagode in maline, a žal teh vedno ne najdeš.

Navadno se tak sprehod po gozdu zaključí v kakšni planinski koči, kjer naročimo kosilo in se malo odpočijemo. Včasih pa gremo še više in večkrat sem že občudovala gamse, kako so prožno preskakovali skalo.

Tamara Grdina
4. r. BOLJUNEC

ČE BI BIL UČITELJ

Če bi bil jaz učitelj, bi zahteval, da vsi učenci vstanejo, ko bi prihajal v razred. Ne bi dajal kazni, če bi bili učenci poredni, pa bi dajal naloge in spise. Uredništvu Galeba bi pošiljal vse najlepše spise. Dajal bi le malo domačih nalog, učenci in učenke pa bi mnogo pisali v šoli. Imeli bi telovadbo v petkih, ročno delo pa v ponedeljkih, četrtnih in sobotah, ker otroci zelo radi delajo ročna dela.

Igor Ursich
3. r. SV. FRANČIŠEK

MOJ PSIČEK

Če bi imela psička, bi mu dala ime Kala. Bil bi moj prijatelj. Z njim bi se igrala in hodila na sprehod. Spremljal bi me povsod in me čuval. Tudi jaz bi skrbela zanj, da mu ne bi nič manjkalo.

Jana Gruden
2. r. NABREŽINA

REVNA DEKLICA

Živela je zelo revna deklica, ki je bila večkrat bolj lačna kot sita. Nekoč jo je mama poslala v gozd s kanglico po vodo. Pri studencu je deklica srečala starko, ki jo je poprosila za požirek vode. Deklica je bila dobra in je starki dala piti. Starka jo je zato povabila v svojo hišo sredi gozda. Tja so prihajale mnoge živali: zajčki, veverice in srne. Vsem je starka dajala hrano. Starka je bila namreč gozdna vila in je zato rekla deklici: »Ker si tako dobra, ti rada izpolnim vsako željo«. »Nočem drugega kot kos kruha za svoje starše, ki so zelo revni«, je odgovorila deklica. Bila je že noč, ko se je naposed poslovila od starke. Prišla je domov in v kanglici, namesto vode, prinesla zlatnike. Od takrat revna deklica in njeni starši niso več trpeli.

Kristjan Canziani
3. r. TREBČE

GUGALNICA

Naša Katica se guga gori, doli, sem in tja pa se smeje dobre volje in veselega srca.

Pride bratec in jo prosi: »Katica, daj, stopi dol, tudi jaz bi rad se gugal, kaj še tebi ni dovolj?«

Katica nič ne posluša, kar ji bratec govori, in naprej se še poganja z vsemi svojimi močmi.

Premočno se je zagnala pa je poletela v zrak in na trati obležala z bolečino v rami vznak.

K sestri bratec je priskočil in jo za rokó prijel, dvignil jo, solzé ji obrisal, ker jo je pač rad imel.

ANKA IN JELENČEK

Nekoč je živela deklica Anka, ki je imela bolno sestro. Vsak dan je hodila v goro po zdravilno vodo za sestrico. Pot v goro pa je vodila skozi temen gozd. Anko je bilo vsakokrat v tem gozdu strah, vendar misel na bolno sestro jo je vedno opogumljala. Nekoč je v gozdu srečala majhnega jelena. Brez strahu se ji je približal in Anka ga je pobožala ter mu dala kos kruha, ki ga je imela v žepu. Tako sta postala prijatelja. Od tistega dne dalje je jelenček vsak dan spremljal Anko na poti po vodo za sestrico. Ko je sestrica ozdravela, Anki ni bilo treba več v goro po vodo. Kljub temu se je vsak dan srečala z jelenčkom na travniku za hišo. Tam sta se igrala do poznega večera.

Mirjam Železnik
3. r. TREBČE

JOJ, KAČA!

V poletnih počitnicah sem bil pri dedu na kmetiji. Ded ima dve ovčki, ki sta vedno lačni, zato meketata. Ker sem vedel, da

ga imata rada, sem šel po srobot. Bil sem bos, ker je bilo vroče. Na nekem starem, porušenem zidu je rasel lep srobot. »Ravno prav,« sem si mislil. Splezal sem na zid in začel nabirati srobotove liste. Tedaj sem pod nogami začutil, da se nekaj premika. Mirno sem pogledal, kaj se dogaja. Toda — joj! Bila je kača zvita v klobčič. Tako sem se prestrašil, da sem se naenkrat našel v kuhinji pri dedu. Vsi so bili zbegani in me spraševali, kaj se je zgodilo. Povedal sem, da sem videl kačo. Šli so pogledat, toda kače ni bilo več. Tedaj sem sklenil, da ne bom nikoli več hodil bos.

David Starc
3. r. SV. FRANČIŠEK

V TRGOVINI POHIŠTVAM

Šli smo v trgovino s pohištvom Elio na Proseku. Okoli skladišča je velik živalski vrt. Med drevjem so videle kletke, v katerih so bile razne živali. Videli smo orla, sovo in čuka. V drugi kletki sta bili opici. Pes in konj sta kar skupaj prebivala. Konju smo ponujali travo. Nato smo šli k srnam. Pasle

so se na travniku. Učiteljica Marija nam je dala koruzni storž. Luščili smo koruzo in jo dajali srnam.

Potem smo se vrnili v šolo vsi zadovoljni, ker smo imeli pero in nalepko, ki nam ju je podaril gospod Elio.

Alenka Rupel
2. b r. PROSEK

Šli smo v trgovino s pohištvom Elio. Tam smo videli mnogo živali: opice, želvo, golobe, fazane, čuka, orla, konja, koze in srne. Nekatere živali so se pasle na travniku, nekatere pa so bile v kletkah. Najbolj všeč so mi bile opice. Ko smo si ogledali vse živali, nam je gospod Elio podaril pero in značko. Pozneje smo se vsi skupaj zopet vrnili v šolo.

Francesca Rustia
2. b r. PROSEK

POKLIC MOJEGA OČETA

Moj očka dela v mestu. Po poklicu je vodni inštalater. Dela v veliki tovarni. Dela ves dan in rabi mnogo orodja. Ob sobotah in nedeljah je prost. Zelo sem vesela, ker ima moj očka delo.

Klavdija Sardo
2. b r. PROSEK

MOJA PISAVA

Spet pišem grdo. Učiteljica mi je napisala na zvezek »pridna«, toda moram se potruditi, da bom pisala lepše. Kadar učiteljica naglo narekuje, hitim in pišem grdo. Nalogo bom napisala lepo.

Darja Colja
2. a r. PROSEK

ZAPOZNELA POMLAD

Kmalu bo dva meseca, odkar se je pričela pomlad, in še vedno imamo grda vremena. Že več dni dežuje in piha veter. Komaj čakamo, da bodo začela lepa vremena, da se bomo lahko zunaj igrali. Toda naš barometer kaže, da bo še dalje grdo vreme.

Peter Sterni
2. a r. PROSEK

NAŠ LEPI KRAS

Pri nas je zelo lepo, ker živimo na vasi. Doma imamo peč na drva. Drva hodim iskat z mamo v dolino tete Tončke. Tam spomladi rastejo trobentice in zvončki, jeseni pa ciklame. Tam sem že videl srni in zajčka. Zemlja je rdeča, skale pa bele. Moja sestrica je tam nekoč videla lepo vrstico in že jo je hotela pobrati, ko je spoznala, da je modras. Tedaj je začela kričati in na vso moč jokati. Potem je pritekla mama in šli smo domov.

Edi Rupel
2. a r. PROSEK

Na Prosek sem prišel prejšnje poletje iz Portoroža. Sedaj poznam že nekaj Krasa. Na Proseku mi ni zelo všeč, ker stanujem

prav sredi vasi in zato ni veliko prostora za kolesarjenje.

Na Krasu živijo tudi živali. Kras ima luknje kakor ementalov sir. To so jame. Na Krasu je mnogo strupenih kač, modrasov, ki se skrivajo po luknjah.

Ob nedeljah pridejo na Prosek Tržačani, ki imajo grdo navado, da trgajo kraške rože. Mi imamo gostilno in Tržačani si zaželjijo teran, ker je najboljše kraško vino. Naročajo tudi kraški pršut.

Marko
2. a r. PROSEK

Naš lepi Kras se počasi spreminja, ker ga človek kvari: vedno več je hiš, cest, tovarn in ... smeti. Jaz živim na Krasu, na planoti. Tu imamo še čist zrak, nad Trstom pa so v zraku že strupi.

David
2. a r. PROSEK

VREME

Ves dan že dežuje. Tudi včeraj je deževalo. Zelo sem jezna zaradi tega presnetega dežja. Dež mi ne dopušča, da bi se zunaj igrala. Včeraj sem bila zelo sitna, danes pa sem se pomirila, ker je mama imela čas in se je igrala z menoj. Meni je všeč dež, vendar le ponoči, ker tedaj zelo lepo spim. Vreme je sedaj tako, kot bi bila zima.

Tanja Ukmar
2. a r. PROSEK

SLADOLED

Ko sem šla iz šole, sem mami kupila sladoled. Denar mi je dala nekega dne mama, ker sem bila zelo pridna. Tedaj mi je dala 500 lir. Pritekla sem domov in dala mami sladoled. Mama se je razveselila. Rekla pa je, da ga ne bo pojedla takoj, ker je prehlajena. Spravila ga je v hladilnik za drugič, ko je ne bo več bolelo grlo.

Darja Colja
2. a r. PROSEK

VESELIM SE POMLADI

Narava se počasi prebuja in tega se zelo veselim. Prvi zvončki so že odcveteli in mami sem že nabrala trobentice. Travnik pred našo hišo je začel zeleneti. Zjutraj se ptički veselo oglašajo. Sonce prijetno greje in otroci se ga zelo veselimo, ker se bomo lahko igrali na prostem.

Jana Gruden
2. r. NABREŽINA

MOJE SANJE

V nedeljo zvečer sva z bratom gledala po televiziji nedeljski športni program in se potem odpravila spat. Naglo sem zaspal in sanjal o deželi čudes.

Hodil sem po cesti v Sesljanu, ko je nenadoma prihrumela nevihta in me odnesla na cesto, ki je nisem nikoli videl. Prišel sem do table, na kateri je pisalo »Dežela

Zapojmo veselo

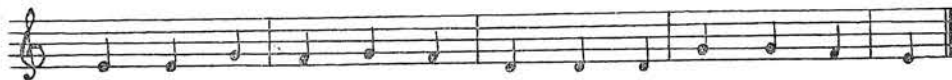
ČEBELICA

VESELO

JANEZ BITENC

1. Od cve - ta do. cve - ta, če - be - li - ca
2. Po - tem pa se za - li mar - je - tki za -
3. Le pri - di če - bel' - ca, dé cve - tka ma -

1. le - ta in v ča - ši - cah sla - dkih na - bi - ra si med.
2. hva - li in re - če ve - se - lo, ta - koj pri - dem speh.
3. rje tka saj me - da je sla - dke - ga po - len moj cvet.

čudes«. Tam me je sprejel kralj, ki je sedel v kočiji in mi potem pokazal deželo od enega do drugega konca, kjer je bilo zbirališče konjev. Izbral sem si svetlorjavega letečega konja. V deželi sem videl še mnoge druge živali; mačke, kače, leva, medveda, geparda in slona. Vse te živali so bile udomačene in jaz sem jih naučil pisati.

Naenkrat me je zbudil brat Mitja. Bila je že sedma ura. K sreči tisti dan ni bilo pouka, ker bi sicer zaspal na klopi.

Aljoša Terčon
3. r. DEVIN

Zaspal sem kar pri prižganem televizorju. Sanjal sem, da sem bil na planetu Jupitru, oblečen v vesoljsko obleko. Tja sem priletel v vesoljski ladjici. Po pristanku sem izstopil in začel ogledovati okolje. Za menoj se je prikazal velik človek. Ko sem ga zagledal, sem se močno prestrašil, ker sem mislil, da je hudoben. Imel je kvadratasto glavo in prav tako roke in noge. Mislil sem, da je robot. Začel je govoriti, a ga nisem razumel. Zraven moža sta bila leteči kroznik in čudno drevo, ki je imelo kovinske liste.

Bilo je jutro in zaslišal sem mamin glas.
Pavel Rebula
3. r. DEVIN

Sanjal sem, da sem velik vodja Kankur na planetu Jupiter. Imel sem sto »ufo«, petdeset robotov, tisoč sužnjev in še tisoč ljudi, ki so imeli črno enodelno obleko in črno čelado, pred katero je bila debela steklena šipa. Nekoč mi je vladar planeta Saturn Romals naročil, naj uničim mesto Berlin na Zemlji. Hitro sem zbral petdeset »ufo« in sto ljudi in v petih urah samo že bili na Zemlji. Hitro smo pristali, pripravili bombe in v eni uri je bil Berlin ruševina.

Slišal sem mamo, ki me je budila. K sreči so bile to samo sanje. Hitro sem se oblekel in stekel v kuhinjo.

Peter Pertot
3. r. DEVIN

TELOVADNA URA

V naši šoli nimamo telovadnice, zato telovadimo v razredu na klopih in stoličkah. Nismo vedno telovadili v razredu, ampak tudi na dvorišču. Nekega dne so nam sporočili veselo novico, da bomo šli v telovadnico. Ko smo naslednjega dne prišli v šolo, smo nestrpno čakali, kdaj bomo odšli v telovadnico. Prišli smo vsi oblečeni v trenirke in v telovadnih copatah. Končno smo se le odpravili v telovadnico v prostorih italijanske srednje šole. Takoj ko smo prišli, smo

se postavili v vrsto in začeli nato z vajami na mestu, na tleh in na blazinah. Pred koncem telovadne ure smo igrali tudi nekaj iger. Meni je zelo všeč telovaditi.

Elena Verč
3. r. DEVIN

V CIRKUSU

Nekega večera sta me mama in očka peljala v cirkus. Zelo sem bila vesela.

Videla sem leve in levinje, ki so se postavljali vsak na svoje stojalo. Prišel je krotilec in dal glavo v levje žrelo. Levi so delali razne prevale, potem pa je krotilec zajahal leva. Nastopile so tudi opice, ki so delale razne vragolije. Imele so gugalnice, na katerih so se gugale in plezale. Na koncu je nastopila opičja godba. Ena je imela boben, tri pa kitare. Ta točka je bila najlepša.

Aleksandra Jazbec
3. r. DEVIN

MOJ BRATEC

Moj bratec je zelo majhen. Rodil se je lani 6. decembra. Je zelo priden. Kadar se smeje, dela glou, glou. Kadar ga damo v zibelko, pa se joče. Mama ga obrne na trebuh in on se dvigne na rokah. Kadar je lačen, se tudi joče. Večkrat mu dajem dudko. Pravijo, da je podoben meni.

Tamara Stanese
2. r. SV. JAKOB

SLIKE O HIMALAJI

V telovadnici so nam pokazali diapozitive o najvišjih gorah na svetu. Otroci, ki živijo v tistih krajih, se malokrat smejejo. Tam živijo ljudje še zelo revno. Alpinisti so tam med ljudmi najeli nosače. Domačinke si niso upale čez most, ki je visel nad deročo vodo in se gugal. Čez so jih morali prenesti nosači na ramenih. Imele pa so zaprte oči, ker so se tako čutile bolj varne. Alpinisti so končno prišli pod vrh in prenočili v votlini, ki so si jo skopali v snegu. Vsak alpinist, ki pride v višino približno 7000 metrov, mora nositi s sabo jeklenko s kisikom, v nahrbtniku pa plinsko masko. Lepo je bilo gledati sončni zahod na visokih gorah. Videli smo tudi ptiča, ki je bil večji kot oriel. Pokazali so nam tudi lepe rumene rože. Diapozitivi so mi bili všeč.

Agata Kuhar
2. r. SV. JAKOB

NAŠ POUČNI IZLET

28. aprila smo šli na izlet v Benetke. Odpotovali smo z vlakom in smo se vozili dve uri in pol. Med potjo smo videli Devinski grad, tok reke Timave in Furlansko nižino. Ko smo prispeli v Benetke, smo si najprej ogledali mesto. Z ladjico smo se peljali na Trg sv. Marka in šli tudi na zvornik. Od tam je bil lep razgled na mesto. Opoldne

smo si ogledali tudi letališče »Marco Polo«. Tam je bilo mnogo letal, ki so pristajala in vzletela. Hrup je bil tako velik, da je nekatero otroke bolela glava. Benetke so zelo zanimivo mesto in tja prihaja mnogo turistov. Voda v kanalih je zelo umazana in zvedeli smo, da se Benetke počasi pogrezajo v morje, vsako leto za centimeter. V Benetkah sem kupila tudi nekaj spominkov. Bilo je zelo lepo in zvečer smo se vrnili domov ob 19.40. Rada bi še šla v Benetke.

Damjana Romano
4. r. RICMANJE

V BOLNICI

Sredi aprila je mama morala na neki stanek, zato sem jaz z bratci ostal doma. Bila je tudi babica. Ko je babica bila v kuhinji, je Rado padel z zgornje postelje in si zlomil roko. Babica je mislila, da se je samo udaril. Kasneje sta se vrnila mama in očka in babica je odšla. Ko je mama opazila, da Rada boli roka, ga je peljala v otroško bolnišnico. Zdravnik je povedal, da ima Rado zlomljeno roko in da bo treba operirati. Rado se je tako bal, da bi najrajši zbežal iz bolnišnice. Tam pa je ostal štiri dni. Ko sem se vrnil domov, je bil Rado doma z roko v mavcu.

Igor Birska
3. r. DOMJO

SOBOTA IN NEDELJA

Sobota in nedelja sta zame najlepša dneva. Vsako soboto hodim k nauku, ker se pripravljam na prvo obhajilo. Popoldne doma kaj berem, ali šivam. Proti večeru pa gremo večkrat na sprehod. V nedeljah zjutraj grem k maši in potem se vsi zberemo opoldne pri kosilu. Mama se pogovarja o novi hiši, očka o avtih, babica o loncih, sestra in jaz pa o igračah. Popoldne gledamo televizijo, vendar jaz ne morem dolgo sedeti na stolici in grem rajši na dvorišče se igrat.

Mikela Velikonja
3. r. DOMJO

MOJ PES

Moj pes se imenuje Troj. Kupili smo ga na moj rojstni dan. Troj se zelo rad igra. Kadar pride zvečer očka domov skoči na avto, in če odpre okno, skoči na okno. Ko smo se nekega dne igrali s prijatelji, je pes zbežal in dobili smo ga pri sosedu. Ko je oče včeraj prišel domov in ga ni hotel pobožati, ker je bil ves moker, je šel v svojo utico in začel otožno lajati, kot bi jokal. Zato ga je moral oče pobožati. Ko se je mama pred dnevi vrnila domov iz trgovine, ji je Troj iz torbe vzel salamo in jo pokusil.

Martina Strain
3. r. DOMJO

ZAJČKI

Moja zajklja je skotila zajčke. Majhni so še in jih mati mora dojeti. Eden mi je zbežal. Ko sem ga našel, sem se zelo razveselil in ga dal ponovno v kletko. Nekoč je k zajčkom prišla muca. Ko sem se zavedel, sem jo spodil, da jim ne bi kaj naredila. Moja zajklja je skotila pet zajčkov. Imamo približno 30 zajčkov.

Gianni Križan
3. r. DOMJO

MOJI MAJHNI ZAJČKI

Pri nas doma imamo male zajčke. Sedaj so že malo večji, vendar jih mati še doji. Zelo so lepi. Meni pa so všeč nekateri, ki imajo madeže. Opazila sem, da jih mati zajklja noče več dojeti. Morda zato, ker jih je preveč.

Antonella Jakac
3. r. DOMJO

NA PAŠI

Šel sem na Beko, kamor sva z Igorjem gnala past krave. Ko sem se naveličal pasti krave, sem si šel ogledat vole. Gledal sem velikega vola, ki je tehtal 11 stotov. Šel sem potem h koritu in začel metati vanj kamne, ki so delali po tri ali štiri skoke. Potem sem šel domov in se najedel kruha, ker sem bil lačen.

Robi Bandi
3. r. DOMJO

KONJI

Nekoč so v bližino mojega doma pripeljali konje. Rad sem jih hodil gledat. Bilo jih je nad 150. Nekateri so bili bolj divji, nekateri manj. Izbral sem si zelo lepega konja, ki je imel zvezdo na čelu. Prinašal sem mu vode, zvečer pa kruh. Konj ima zelo rad svežo travo, trd kruh in koščke sladkorja. Ko sem sestri pokazal konja, je rekla, da bi rada imela takega.

Ko so konji pojedli vso travo, so jih odpeljali. Tedaj sva s prijateljem Robertom šla k gospodarju in vprašala, če lahko greva po konje, ki so se pasli na drugem bregu. Gospodar nam je dovolil in pretekla sva ves grič. Potem je še tiste konje odpeljal. Neki kmet je kupil tedaj konja in ga ima še sedaj. Kadar ga pelje na pašo, sem jaz vedno tam.

Marko Senica
3. r. DOMJO

NEDELJA

V nedeljo sem šla nabirat šmarnice. Dva šopka je nabrala mama, moja sestra Sara pa jih je nabrala malo. Babica je smo sedela. Z nami je bil tudi bratranec Klavdij. Hodili smo po dolinah, dokler se nisimo utrudili. Potem smo se vrnili domov. Preživeli smo lepo nedeljo.

Debora Stegel
1. r. GABROVEC

V STENAH

Z Viljemom in Igorjem sem neko nedeljo šel v stene. Po poti se nam je drselo in popikalo nas je trnjevo grmičevje. Kljub temu smo prišli na vrh. Imeli smo lep razgled. Skoda, da so bile tam bizu velike odvržene gume tovornjakov. Malo dlje smo našli jami, v kateri je bilo mnogo lepih kamnov-kapnikov. Stolkli smo jih in jih dali v žep ter se odpravili domov. Po stenah se je drselo, ker je bila trava mokra. Domov smo se vrnili utrujeni, ker smo si morali utirati pot po grmovju.

Felicijan Franko
3. r. DOMJO

METULJČEK

Metuljčki so zelo lepi in pisanih barv. Otroci imajo radi metuljčke. Ti posedajo po rožicah in srkajo med. Meni se metuljčki smilijo, ker jih otroci lovijo. Metuljčki veselo letajo po travniških rožicah.

Tatjana Komar
3. r. DOMJO

O PSIČKU

Moj psiček je rjave barve, zelo lep in meni in bratu je zelo všeč. Imenuje se Piko. Očka ga je prinesel s Frankovca. Z bratom in Pikom smo se igrali na vrtu, kjer je ded kopal grede. Piko je skakal okoli deda, da je bil ded kar jezen. Ponoči Fiko zelo laja, laja pa tudi na strica in teto. Včasih ga odvezemo.

Martina Gulli
3. r. DOMJO

NAŠ PSIČEK RIKI

Dobili smo psička. Imenuje se Riki. Mati psica je lepa in se imenuje Drina, oče pes pa se imenuje Rik. Vsak dan bomo morali Rikiju dajati hrano in paziti nanj. Morali mu bomo zamenjavati vodo in mu urediti utoico.

Metka Žerjal
3. r. DOMJO

POTOVANJE V SUHOR

Pred nekaj tedni sem potovala v Su or. Obiskala sem teto, strica in dva bratranca. Odpotovali smo okrog 16. ure, tja pa smo prispeli približno ob 19. uri. Najprej smo se pozdravili, nato smo odnesli torbe v hišo. Povečerjali smo in šli spat.

Zjutraj sem se prva zbudila in sem poklicala še mamo in očeta. Očka je rekel, da je še zgodaj, vendar smo kmalu pot. m vstali in šli k zajtrku. Bila je nedelja in sem se odpravila k maši. Popoldne sem jedla torto, ki je bila pripravljena za brat. nca Robija. Naredili smo tudi nekaj slik. Okoli štirih popoldne smo se vrnili domov. Ta izlet mi je bil zelo všeč.

Lorena Braini
3. r. DOMJO

»NAŠA POMLAD«

Že tretje leto prireja Slovenska prosvetna zveza revijo mladinskih zborov »Naša pomlad«. Letos je na reviji nastopilo deset zborov s Tržaškega in zbor šole iz Lucije pri Portorožu. V Kulturni dom je prišlo mnogo ljudi, staršev, babic in ljubiteljev petja.

Nastopil je tudi zbor naše šole. Naš pe-
vovodja je bil zelo zadovoljen, ker smo zelo lepo peli. Tudi občinstvo nam je dolgo ploskalo. Nastopil je potem zbor otrok Glasbene matice, ki obiskujejo otroški vrtec. Na koncu je nastopil pevski zbor šole iz Lucije pri Portorožu. Pesmi je zbor zelo lepo zapel. Občinstvo je bilo navdušeno. Želim si, da bi vsako leto nastopil tudi zbor naše šole.

Damjana Romano
4. r. RICMANJE

ŠOLSKI ZDRAVNIK

Naš šolski zdravnik se imenuje dr. Simonič. K nam pride dvakrat letno. Z nami je zelo priazen in zato se ga ne bojimo. Pregleduje nam grlo, posluša nam srce in pljuča. Vsi učenci smo mu hvaležni, ker skrbi za naše zdravje.

Jana Gruden
2. r. NABREŽINA

RIBIČI

Še zdaj hodijo kriški ribiči zvečer na lov. Na odprto morje se odpravljajo s čolni, zjutraj pa se vračajo v portič z ulovom. RIBE prodajajo, da si kaj prislužijo, vendar je to delo zelo trdo.

V Križu je bil nekoč zelo znan lov na tune. Tedaj so ribičem pomagali tudi otroci. Ti so tune, ki so jih z mrežami vlačili do kopnega, obmetavali s kamenjem. Ulovljene tune so si potem tudi med seboj razdelili. Mreže so vlekli stari in mladi, ki so se potem veseli vračali domov. Vsakdo je nosil v rokah večji ali manjši kos tune, zvečer pa je iz vseh hiš šlo do pečenih ribah.

Stari kriški ribič Karel Švab pravi, da tega sedaj ni več, čeprav so kriški ribiči napeli vse sile, da bi vzdržali hudo konkurenco drugih ribičev. Lov na tune je sečaj v križu le še spomin.

Sonja Košuta
2. r. SREDNJA KRIŽ

MAJ - STAR BOLJUNSKI OBIČAJ

V Boljuncu imamo mnoge vaške običaje, ki jih vsako leto obnavljamo. Med temi je tudi maj.

Priprave za proslavljanje maja se v vasi pričnejo 28. aprila. Fantje in možje se zvečer zberejo na Jami, kjer se postavijo v vrsto. Potem veselo prikorakajo na trg, ki mu vaščani pravimo Gorica. Vmes pojejo

Urednikova pošta

Izteka se šolsko leto in v nekaj dneh bo konec vašega in mojega truda. Vsi si bomo privoščili počitnice in se nekoliko spočili, da si naberemo novih moči za nadaljnje delo v prihodnjem šolskem letu. Bliža se torej čas brezskrbnega kopanja, izletov, igranja na prostem, taborenj in kolonij, kjer boste za nekaj časa pozabili na šolske skrbi in na tesne učilnice.

V tem času bo tudi GALEB počival, ali bolje pripravljaj se bo na prihodnji jubilejni 25. letnik, v katerem vam že sedaj obljubljam nekaj novih in res zanimivih prese-
nečenj. O tem pa vam sedaj ne bom pravil, povem vam le, da bo vsaka številka imela

drugačno platnico, da bo vaša priljubljena revija izhajala vedno na 32 straneh in da bo imela vmesno prilogo v barvah. O ostalih novostih pa boste zvedeli jeseni, ko se bomo spet srečali v šolskih klopeh. Na tiho pa vam povem samo to, da bo Galeb v prihodnjem letniku zelo bogat in da ga boste prav gotovo z veseljem sprejeli.

Na svidenje torej septembra ob začetku novega šolskega leta. Do tedaj pa lahko, na običajen naslov, pišite o svojih dogodivščinah v poletnih mesecih. Spise vam bo GALEB objavil v prvi svoji številki.

UREDNIK

boljunsko himno Barč'co. Tudi naslednji dan se može in fantje zberejo na Jami in pridejo potem veselo prepevaajo na trg. V bližnji gostilni se odžejajo z domačo kapljico, potem gredo spet na Jamo, kjer imajo tajen sestanek. Ko se pomenijo, se vrnejo na Gorico in se tu lotijo dela.

Nekaj dni pred praznikom si fantje pri-skrbijo bor. Tega pritrdijo na visok drog, ga začnejo krasiti z limonami in pomarančami, na vrh bora pa postavijo rdečo zastavo. Rdeče zastave ponoči postavijo tudi na vrh Sv. Mihaela, Čela in Griže. Šele pozno v noč dvignejo fantje sredi Gorice maj. Po končanem delu se fantje spet zberejo na Jami, kjer jih čakajo ocvrte ribe in pijača.

V nedeljo fantje v prazničnih oblekah spet prikorakajo na Gorico in tedaj zadnjič zapojejo Barč'co. Vsak ima na obleki pripet kostanjev cvet. Vsakokrat, ko prikorakajo fantje in može na Gorico, nosi prvi topolovo vejo, za kate.o se potegujejo dečki. Ti so razdeljeni v dve skupini, ki predstavljata Zabojujec in Gorico z Veliko ulico. Zmaga tista skupina, ki ji uspe dobiti topolovo vejo.

Maj na Gorici stoji tri dni. Tretji dan se na trgu zbere množica vaščanov. Otroci ne-strpno čakajo s torbami, kdaj bo maj z velikim ropotom padel na tla. Ko je maj na tleh, se vanj zakadijo otroci in tudi odrasli in naglo pobirajo limone in pomaranče. Tako se vsako leto zaključí v naši vasi praznovanje prvega maja. Želim si, da bi se ta običaj ohranil še mnogo let.

Nadja Švara
5. r. BOLJUNEC

MAJENCA

Letos sem prvič prisostvoval postavljaju maja v Dolini. Gledal sem, kako so fantje vezali na češnjevo drevo pomaranče, limone, kolače in zastavice. Pozno ponoči so maj dvignili in ga močno privezali. Naslednji dan so fantje postavili oder, da so ljudje potem lahko plesali pod majem.

V nedeljo je bilo mnogo ljudi. Tam so prodajali tudi igrače, sladoled, pijačo in razna jedila. Tudi jaz sem kupil sladoled. Tisti večer, ko so podrlí maj, sem imel torbo, da bi nabral pomaranče, a sem utegníl dobiti samo eno.

Adrijan Krmec
3. r. DOLINA

REŠITEV UGANK IZ SEDME ŠTEVILKE

SLIKOVNA KRIZANKA — Vodoravno: 2. cof, 3. cvet, 5. kad, 7. skrinja, 11 brus, 14. traktor, 15. praprot, 17. antena, 18. kila, 19. vreča. Navpično: 1. nota, 2. cekar, 3.

cent, 4. vrata, 6. srp, 7. strela, 8. krona, 9. IK, 10. JO, 12. ura, 13. sanke, 16. ptič.

RAZREZANKA — Imena šestih krajev v Sloveniji so: Zagorje, Velenje, Maribor, Kocevje, Lendava, Mozirje.

REŠITVE SO POSLALI: Mikela Baidan, Martina Baldan, Pavel Lakovič, Luiza Gergolet, Mitja Frandolič, Mitja Frandolič, 4. in 5. r. DOBERDOB. Mariza Marcuzzo, Albert Paoli, Aleksander Kalc, 5. r. GRPADADA. Aleksander Žerjal, Tanja Korošec, Denis Zobec, Robert Polh, Giuliano Prašelj, Marko Ota, Mitja Ota, Lajris Žerjal, Walter Koren, Igor Coretti, Romina Maver, Nadja Švara, Sara Umari, Dean Zobec, Kavdija Zeriali, David Pregarc, Mavricij Germani, Tamara Kocijančič, Marino Kofol, Breda Kozina, Andrej Bavčar, 3., 4. in 5. r. BOLJUNEC. Tatjana Čač, 1. A r. SREDNJA SV. IVAN. Marjan Guštinčič, 5. r. KRIŽ. Marko Kokoravec, 4. r. TREBČE. Igor Gombač, 2. B r. SREDNJA SV. JAKOB. Stefano Bellafontana, 4. r. OPČINE. Walter Peteani, Patricija Čandek, Svetlana Primožič, Elizabeta Venuto, 4. r. SOVODNJE OB SOČI. Mirjam Gregori, Karen Marzolo, Massimo Savi, Nada Carli, Mihael Ciak, Mauro Benci, Aleksander Lorenzi, Mitja Lorenzi, 3. r. KATINARA. Davorin Gombač, Alan Oberdan, 2. in 4. r. DONADONI. Katja Colja, Boris Guštin, 3. in 5. r. REPENTABOR. Marina Sancin, Alenka Sancin, Dorjan Paoli, Marino Marsich, Elena Guzzardi, David Ciacchi, Aleksander Kuret, Aleksander Šturman, 4. in 5. r. RICMANJE. Marvada Čuk, 3. r. SV. IVAN. Matej Venier, 3. r. NABREŽINA.

NAGRADE DOBIJO: Marjan Guštinčič, 5. r. KRIŽ. Mihael Ciak, 3. r. KATINARA. Robert Polh, 3. r. BOLJUNEC. Luiza Gergolet, 5. r. DOBERDOB. Marko Kokoravec, 4. r. TREBČE.